

Torek, 15. januar 2019

P8_TA(2019)0014

Enakost spolov in davčne politike v EU

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. januarja 2019 o enakosti spolov in davčnih politikah v EU (2018/2095(INI))

(2020/C 411/06)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 2 in 3(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU),
- ob upoštevanju členov 8, 10, 11, 153 in 157 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju členov 23 in 33 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju akcijskega načrta EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2015–2019,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 16. junija 2016 o enakosti spolov (00337/2016),
- ob upoštevanju Evropskega pakta za enakost spolov za obdobje 2011–2020, priloženega sklepom Sveta z dne 7. marca 2011 (07166/2011),
- ob upoštevanju Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, zlasti člena 14 Konvencije, ki prepoveduje diskriminacijo,
- ob upoštevanju Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah ter poročila OZN z dne 15. januarja 2016 z naslovom „Final study on illicit financial flows, human rights and the 2030 Agenda for Sustainable Development“, ki obravnava nezakonite finančne toke, človekove pravice in agendo za trajnostni razvoj do leta 2030 in katere avtor je neodvisni strokovnjak za učinke zunanjega dolga in drugih povezanih mednarodnih finančnih obveznosti držav na polno uveljavljanje vseh človekovih pravic, zlasti ekonomskih, socialnih in kulturnih,
- ob upoštevanju Konvencije ZN o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk z dne 18. decembra 1979,
- ob upoštevanju Pekinške deklaracije in izhodišč za ukrepanje, sprejetih na četrti svetovni konferenci o ženskah 15. septembra 1995, ter končnih dokumentov, sprejetih naknadno na posebnih zasedanjih OZN Peking + 5 (2000), Peking + 10 (2005), Peking + 15 (2010) in Peking + 20 (2015),
- ob upoštevanju Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (Istanbulska konvencija) in člena 3 Konvencije, v katerem je „spol“ opredeljen kot „družbeno oblikovane vloge, vedenje, dejavnosti in lastnosti, ki v posamezni družbi veljajo kot primerni za ženske in moške“, ter Medameriške konvencije o preprečevanju, kaznovanju in izkoreninjenju nasilja nad ženskami (konvencija iz Belém do Parája) iz leta 1994,
- ob upoštevanju resolucije Generalne skupščine Združenih narodov št. 70/1 z dne 25. septembra 2015 z naslovom Spreminjamo naš svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030,
- ob upoštevanju ključnih konvencij Mednarodne organizacije dela (MOD), ki obravnavajo enakost spolov, vključno s Konvencijo o enakem nagrajevanju (št. 100), Konvencijo o diskriminaciji pri zaposlovanju in poklicih (št. 111), Konvencijo o delavcih z družinskimi obveznostmi (št. 156) in Konvencijo o varstvu materinstva (št. 183),
- ob upoštevanju skupne predložitve h Konvenciji o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk (CEDAW), ki jo je predstavil center za ekonomske in socialne pravice, Alliance Sud, Global Justice Clinic pravne fakultete pri njujorški univerzi, Public Eye in mreža Tax Justice Network z naslovom „Swiss Responsibility for the Extraterritorial Impacts of Tax Abuse on Women's Rights“ (Odgovornost Švice pri ekstrateritorialnih učinkih davčnih zlorab na pravice žensk), ki poudarja nesorazmerno davčno obremenitev žensk, zlasti tistih z nizkimi dohodki, in žensk v državah v razvoju, kar je posledica izgube javnih prihodkov zaradi čezmejnih davčnih zlorab,

Torek, 15. januar 2019

- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 3. decembra 2015 z naslovom „Strategic engagement for gender equality 2016-2019“ (SWD(2015)0278)), ki govori o strateških prizadevanjih za enakost spolov med leti 2016 in 2019,
- ob upoštevanju sporočila Komisije „Evropa 2020 Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“,
- ob upoštevanju poročil o državah v okviru evropskega semestra 2018, ki jih je pripravila Komisija,
- ob upoštevanju dokumenta Komisije za leto 2017 z naslovom „Report on equality between women and men in the EU 2017“ na temo enakosti žensk in moških v Evropski uniji,
- ob upoštevanju poročila Komisije z naslovom „Taxation Trends in the European Union – Data for the EU Member States, Iceland and Norway, 2018 Edition“ na temo davčnih trendov v Evropski uniji s podatki za države članice EU, Islandijo in Norveško, izdaja 2018,
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 8. maja 2018 o razvoju storitev otroškega varstva za majhne otroke z namenom povečati udeležbo žensk na trgu dela, olajšati usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja zaposlenih staršev in omogočiti trajnostno in vključujočo rast v Evropi (barcelonski cilji) (COM(2018)0273),
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2004/113/ES z dne 13. decembra 2004 o izvajanju načela enakega obravnavanja moških in žensk pri dostopu do blaga in storitev ter oskrbi z njimi,
- ob upoštevanju predloga za Direktivo Sveta z dne 18. januarja 2018 o spremembah Direktive 2006/112/ES v zvezi s stopnjami davka na dodano vrednost (COM(2018)0020),
- ob upoštevanju indeksa enakosti spolov Evropskega inštituta za enakost spolov (EIGE),
- ob upoštevanju poročila Agencije OZN za ženske z naslovom „Progress of the world's women 2015–2016. Transforming economies, realising rights“ (Napredek žensk v svetu 2015–2016: preobrazba gospodarstev in uresničevanje pravic),
- ob upoštevanju končnega poročila skupine strokovnjakov Sveta Evrope za vključevanje vidika spola v proračun, ki to opredeljuje kot ocenjevanje proračunov na podlagi vidika spola, tako da je ta vključen na vseh ravneh proračunskega postopka, prihodki in odhodki pa prestrukturirani tako, da se spodbuja enakost spolov,
- ob upoštevanju študije iz leta 2015 z naslovom „Bringing transparency, coordination and convergence to corporate tax policies in the European Union – I – Assessment of the magnitude of aggressive corporate tax planning“, ki jo je pripravila služba Evropskega parlamenta za raziskave,
- ob upoštevanju sklepnih ugotovitev Odbora za odpravo diskriminacije žensk o ekstrateritorialnih obveznostih glede vpliva nedovoljenih finančnih tokov in izogibanja davkom od dohodkov pravnih oseb na vidik spola v Švici iz leta 2016 in v Luksemburgu leta 2018 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju strateškega poročila z naslovom „Redistributing Unpaid Care Work – Why Tax Matters for Women's Rights“, ki ga je leta 2016 pripravil Institute of Development Studies,
- ob upoštevanju študije tematskega sektorja C Evropskega parlamenta iz aprila 2017: Pravice državljanov in ustavne zadeve z naslovom „Gender equality and taxation in the European Union“ (Enakost spolov in obdavčevanje v Evropski uniji),
- ob upoštevanju poročila OZN o ženskah iz aprila 2018 z naslovom „Gender, taxation and equality in developing countries“ (Spol, obdavčitev in enakost v državah v razvoju),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. septembra 2012 o vlogi žensk v zelenem gospodarstvu ⁽²⁾,
- ob upoštevanju poročila OECD o izvajanju priporočila OECD za enakost spolov (junij 2017) in o modelih obdavčitve in ugodnosti iz leta 2015,

⁽¹⁾ CEDAW/C/CHE/CO/4-5, odst. 40-43 (Švica 2016); CEDAW/C/LUX/CO/6-7, odst. 10, 15, 16 (Luksemburg 2018).

⁽²⁾ UL C 353 E, 3.12.2013, str. 38.

Torek, 15. januar 2019

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. junija 2015 o strategiji EU za enakost žensk in moških po letu 2015 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. aprila 2016 o delavkah v gospodinjstvu in negovalkah v EU ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. maja 2016 o revščini: vidik spola ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. marca 2017 o enakosti žensk in moških v Evropski uniji v obdobju 2014–2015 ⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju svojega priporočila z dne 13. decembra 2017 Svetu in Komisiji po preiskavi o pranju denarja, izogibanju davkom in davčni utaji ⁽⁵⁾,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju skupnih razprav Odbora za ekonomske in monetarne zadeve ter Odbora za pravice žensk in enakost spolov v skladu s členom 55 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve ter Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A8-0416/2018),
- A. ker je v členih 2 in 3 PEU navedeno, da sta nediskriminacija ter enakost žensk in moških bistveni vrednoti in bistvena cilja, na katerih temelji EU; ker si mora Unija v skladu s členoma 8 in 10 PDEU pri opredeljevanju in izvajanju svojih politik in dejavnosti zavzemati za odpravo neenakosti, spodbujati enakost spolov in se boriti proti diskriminaciji; ker Listina EU o temeljnih pravicah vsebuje pravice in načela, ki se nanašajo na prepoved neposredne in posredne diskriminacije (člen 21(1)) in enakost med moškimi in ženskami (člen 23); ker so pravice, določene v Listini, neposredno pomembne za države članice pri izvajanju prava Unije (člen 51);
- B. ker so v Evropski uniji ženske še vedno izrazito premalo zastopane na trgu dela, saj je splošna stopnja zaposlenosti žensk še vedno za skoraj 12 % nižja od stopnje zaposlenosti moških; ker v EU 31,5 % zaposlenih žensk dela s krajšim časom, od moških pa 8,2 %;
- C. ker je izjemno pomembno obravnavati razliko med spoloma v stopnji zaposlenosti in zmanjšati razliko v pokojninah med spoloma, saj v EU v povprečju znaša skoraj 40 %, zaradi česa se v življenju žensk kopičijo neenakosti in obdobja odsotnosti s trga dela;
- D. ker razlika v plačah med spoloma v EU znaša 16 %, kar pomeni, da ženske v EU po vseh gospodarskih panogah v povprečju zaslužijo 16 % manj na uro kot moški;
- E. ker kumulativni učinek številnih vrzeli, ki vplivajo na ženske (vrzel v plačah in zaposlitvi, prekinitve poklicne poti in varstvo otrok, zaposlitev s polnim delovnim časom v primerjavi s krajšim delovnim časom), bistveno prispeva k razliki v plačah in pokojnini med spoloma, kar veča tveganje revščine in socialne izključenosti za ženske, negativne učinke pa čutijo tudi njihovi otroci in družine;
- F. ker je v Pekinških izhodiščih za ukrepanje poudarjeno, da je različne politike in programe, tudi tiste, povezane z obdavčevanjem, treba analizirati z vidika spola in jih po potrebi prilagoditi tako, da bodo spodbujali pravičnejšo porazdelitev proizvodnih sredstev, premoženja, možnosti, dohodka in storitev;
- G. ker se v Konvenciji o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk zahteva, da družine temeljijo na načelih enakosti, pravičnosti in osebne izpolnitve za vsakega člana ter da se ženske obravnavajo enako kot moški tudi v davčni zakonodaji, in sicer kot posameznice, ne pa kot vzdrževane družinske članice moških;

⁽¹⁾ UL C 407, 4.11.2016, str. 2.

⁽²⁾ UL C 66, 21.2.2018, str. 30.

⁽³⁾ UL C 76, 28.2.2018, str. 93.

⁽⁴⁾ UL C 263, 25.7.2018, str. 49.

⁽⁵⁾ UL C 369, 11.10.2018, str. 132.

Torek, 15. januar 2019

- H. ker so se države članice kot podpisnice Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah zavezale, da bodo spoštovale obveznost uporabe največjih razpoložljivih sredstev, da bi imele na voljo finančna sredstva za postopno uresničevanje gospodarskih, socialnih in kulturnih pravic;
- I. ker ureditve o dohodnini, ki posredno zapostavljajo ženske pri dostopu do pogojev za zaposlitev ali pokojnin, ki jih zagotavlja delodajalec, morda kršijo člen 14 Direktive 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju ⁽²⁾;
- J. ker službe Komisije v delovnem dokumentu „Strategic Engagement for Gender Equality 2016-2019“ opredelijo štiri ključna področja v prid enakosti spolov, vključno z davčnimi politikami, ne navedejo pa nobene zavezujoče določbe niti ne pozovejo k zavezi za vključevanje načela enakosti spolov na ravni držav članic;
- K. ker bi lahko bila v davčnih politikah prisotna eksplicitna ali implicitna spolna pristranskost; ker eksplicitna pristranskost pomeni, da davčni predpis neposredno na različen način obravnava moške ali ženske, implicitna pa, da naj bi se predpis sicer uporabljal za vse enako, v resnici pa prihaja do diskriminacije, saj v kombinaciji z vedenjskimi in dohodkovnimi vzorci različno vpliva na spola; ker je večina držav članic odpravila davčne predpise, ki izrecno razlikujejo med moškimi in ženskami, vendar je implicitna davčna pristranskost še vedno razširjena po vsej EU, saj davčni predpisi vplivajo na socialno-ekonomsko realnost;
- L. ker lahko politične odločitve o ustvarjanju in prerazporejanju prihodkov nesorazmerno vplivajo na dohodke in ekonomsko varnost žensk, katerim lahko omejijo tudi dostop do kakovostnih javnih storitev, s čimer ogrožajo njihovo sposobnost, da bi uveljavile svoje ekonomske in socialne pravice ter prispevale k napredku na področju enakosti spolov;
- M. ker se zaradi neupoštevanja vidika spola v davčnih politikah na ravni EU, pa tudi na nacionalnih ravni, trenutne razlike med spoloma (na področju zaposlovanja, dohodkov, neplačanega dela, pokojnine, revščine, premoženja itd.) večajo, ker se ženske na ta način odvrta od tega, da bi vstopale na trg dela in na njem tudi ostale, in ker to reproducira tradicionalne vloge spolov in stereotipe;
- N. ker je oblikovanje davčnih politik eden od temeljnih elementov strategije Evropa 2020; ker je bistvo evropskega semestra še vedno zagotavljanje skladnosti s Paktom za stabilnost in rast in ker so vidiki spola pogosto izpuščeni iz prednostnih nalog in priporočil, zlasti če zadevajo obdavčenje;
- O. ker je zaradi regresivnih sprememb pri obdavčitvi dela, podjetij, potrošnje in premoženja, ki jih v zadnjih desetletjih opazamo v vseh državah članicah, davčna obremenitev prešla na skupine z nizkimi dohodki, kar je oslabilo zmogljivosti davčnih sistemov za prerazporeditev ter prispevalo k trendu vse večje neenakosti v dohodkih; ker je ta strukturna sprememba obdavčitve premaknila davčno obremenitev na skupine z nizkimi dohodki, torej predvsem na ženske, čemur botrujejo neenaka porazdelitev dohodka med ženskami in moškimi, dejstvo, da je med tistimi, ki zaslužijo največ, le malo žensk, nadpovprečno visoki deleži potrošnje – kar zadeva osnovne dobrine in storitve – pri ženskah ter razmeroma visok delež dohodkov iz dela in majhen delež dohodkov od kapitala glede na skupni dohodek pri ženskah ⁽³⁾;
- P. ker lahko zlasti ženske trpijo zaradi ekonomskih neenakosti na podlagi neenake razporeditve dohodkov med ženske in moške, majhnega deleža žensk med tistimi, ki zaslužijo največ, ter sorazmerno velikega deleža dohodkov od dela in majhnega deleža kapitalskih dohodkov v skupnem dohodku žensk ⁽⁴⁾;
- Q. ker so stopnje davka od dohodkov pravnih oseb v povprečju občutno upadle, in sicer od 40 % v osemdesetih letih prejšnjega stoletja na 21,9 % leta 2018, medtem ko je stopnja davka na potrošnjo (v veliki meri gre pravzaprav za DDV) od leta 2009 rasla in leta 2016 dosegla 20,6 % ⁽⁵⁾;

⁽¹⁾ UL L 204, 26.7.2006, str. 23.

⁽²⁾ Evropski parlament, tematski sektor C, „Gender equality and taxation in the European Union“, 2017.

⁽³⁾ Evropski parlament, tematski sektor C, „Gender equality and taxation in the European Union“, 2017.

⁽⁴⁾ Evropski parlament, tematski sektor C, „Gender equality and taxation in the European Union“, 2017.

⁽⁵⁾ Evropska komisija, GD za obdavčenje in carinsko unijo, „Taxation Trends in the European Union – Data for the EU Member States, Iceland and Norway, 2018 Edition“ (Davčni trendi v Evropski uniji s podatki za države članice EU, Islandijo in Norveško, izdaja 2018).

Torek, 15. januar 2019

- R. ker bi morale sedanje makroekonomske politike bolje odražati pomen neplačane oskrbe in dela v gospodinjstvu ter ker je dokazano, da 80 % oskrbe v EU zagotavljajo neplačani neformalni negovalci, od katerih je 75 % žensk; ker nekatere davčne politike, nezadostno financiranje javnih storitev in dostop do sredstev za socialne storitve bistveno bolj prizadenejo skupine z nizkimi dohodki, zlasti ženske, saj so pogosto prav one tiste, na katere pade breme nege, vzgoje in drugih oblik družinske podpore; ker so najrevnejše in najbolj ranljive ženske v državah EU tiste, ki se soočajo z dvojnim bremenom neformalnega negovalnega dela in nizko plačanega prekarnege dela ⁽¹⁾;
- S. ker so skoraj vse države članice uvedle dvojni dohodninski sistem tako, da uporabljajo višjo mejno davčno stopnjo za prejemnika drugega dohodka v gospodinjstvu, in tako, da so uvedle enotno davčno stopnjo za večino vrst kapitalskih dohodkov; ker je nesorazmerno visoka davčna obremenitev prejemnika drugega dohodka v gospodinjstvu v večini držav članic kot posledica neposrednih davčnih sistemov, ki se uporabljajo za dohodke od dela, eden glavnih dejavnikov, ki ženske odvrača od udeležbe na trgu dela ⁽²⁾, poleg predpisov o skupni obdavčitvi in ugodnostih ter stroškov, povezanih s storitvami splošnega otroškega varstva, in pomanjkanju teh storitev;
- T. ker določbe o neposredni obdavčitvi ter izguba ugodnosti v pomembni meri določajo past neaktivnosti (trenutno 40 %) in past nizkih plač, ki nesorazmerno vplivata na ženske in jih odvračata od polne udeležbe pri zaposlovanju;
- U. ker imajo lahko v nekaterih državah članicah družine še vedno znižan davek, če je v družini eden od partnerjev vzdrževani zakonski partner, dodatke za poročene pare in/ali davčne dobropise za pare z enim dohodkom, s čimer se ohranja asimetrija z enostarševskimi družinami, ki so večinoma ženske, in se ne priznava raznolikosti družinskih razmer, ki obstajajo v EU; ker običajno tovrstne davčne ugodnosti poročene ženske odvračajo od dostopa do trga dela in neposredno ali posredno povzročijo prerazporeditev časa žensk časa s plačanega na neplačano delo;
- V. ker je vpliv obdavčitve na razlike med spoloma v zvezi s premoženjem pravnih oseb, osebnim premoženjem in lastnino premalo raziskano področje in je nujno potrebno, da na teh področjih zagotovimo dostopnost podatkov, razčlenjenih po spolu;
1. Komisijo poziva, naj se v vseh davčnih politikah zavzema za enakost spolov ter pripravi specifične smernice in priporočila za države članice, da bi odpravile z davki povezano spolno pristranskost in zagotovile, da ne bodo nastali nobeni novi zakoni, programi ali prakse s področja davkov ali porabe, ki bi povečali razlike med spoloma glede tržnega dohodka ali dohodka po obdavčitvi;
2. poudarja, da lahko države članice v skladu z načelom subsidiarnosti, kot je opredeljeno v členu 5(3) PEU, določijo pravila za svoje davčne politike, če so v skladu s predpisi EU; poleg tega poudarja, da je za odločitve EU o davčnih zadevah potrebno soglasje vseh držav članic;
3. Komisijo poziva, naj se zavzema za to, da bi EU ratificirala Konvencijo o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk, tako kot je storila že za Konvencijo o pravicah invalidov in Istanbulsko konvencijo;
4. spodbuja Komisijo, naj strateška prizadevanja za enakost spolov oplemeniti tako, da jih sprejme kot sporočilo ⁽³⁾, in naj vanj vključi jasne cilje in ključne ukrepe za izboljšanje enakosti med moškimi in ženskami prek sektorske analize vseh ukrepov EU, ki bo vključevala tudi davčne vidike; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da se zakonodaja EU o boju proti posredni in neposredni diskriminaciji na podlagi spola pravilno izvaja in njen napredek sistematično spremlja, da bi zagotovili, da so moški in ženske enakopravni akterji;

⁽¹⁾ Institute of Development Studies (2016) „Redistributing Unpaid Care Work – Why Tax Matters for Women’s Rights“ (Prerazporeditev neplačanega negovalnega dela – zakaj so davki pomembni za pravice žensk). Strateško poročilo. Številka 109. Januar 2016.

⁽²⁾ Evropski parlament, tematski sektor C, „Gender equality and taxation in the European Union“ (Enakost spolov in obdavčenje v Evropski uniji), 2017.

⁽³⁾ K čemur je bila pozvana v sklepih Sveta o enakosti spolov z dne 16. junija 2016.

Torek, 15. januar 2019

Neposredna obdavčitev*Obdavčitev dohodkov fizičnih oseb*

5. ugotavlja, da davčne politike različno vplivajo na različne vrste gospodinjstev (gospodinjstva z dvema dohodkoma, ženske in moški samohranilci itd.); izpostavlja negativne posledice, ki jih ima skupna obdavčitev na spodbujanje zaposlovanja žensk in njihovo ekonomsko neodvisnost ter poudarja velike razlike v pokojninah med spoloma; poudarja, da davčni sistemi ne bi smeli več temeljiti na predpostavki, da se sredstva v gospodinjstvih združujejo in delijo enakopravno, in da je individualna obdavčitev ključnega pomena za doseganje davčne pravičnosti za ženske; meni, da je bistvenega pomena, da moški in ženske postanejo prejemniki enakega dohodka ter enakopravni oskrbovalci; poziva vse države članice, naj postopoma uvedejo individualno obdavčitev, pri tem pa v celoti ohranijo vse finančne in druge koristi, povezane s starševstvom, v sedanjih sistemih skupne obdavčitve; priznava, da bodo v nekaterih državah članicah morebiti potrebna tranzicijska obdobja za prehod na takšne sisteme individualnega obdavčevanja; poziva, naj se v tem prehodnem obdobju ukinejo vsi davčni odhodki, temelječi na skupnem dohodku, in ugotavlja, da je treba zagotoviti, da bodo vse davčne ugodnosti, denarne dajatve in storitve v naravi s strani javne uprave zagotovljene posameznicam, s čimer se bo zagotovila njihova finančna in družbena avtonomija;

6. je seznanjen s sporočilom Komisije z dne 20. novembra 2017 z naslovom „Akcijski načrt EU za obdobje 2017–2019 – Spoprijemanje z razliko v plačah med spoloma“ (COM(2017)0678), v katerem je opredeljeno osem področij ukrepanja, ter poziva države članice, naj povečajo svoja prizadevanja za dejansko odpravo razlike v plačah med spoloma, da bi tako izboljšali ekonomski položaj žensk ter zaščitili njihovo ekonomsko neodvisnost;

7. ugotavlja, da je neto osebna povprečna davčna stopnja za prejemnike drugega dohodka z dvema otrokoma leta 2014 znašala 31 % za EU15 in 28 % za vse države članice OECD; poziva Komisijo, naj v državah članicah stalno spremlja in krepi uresničevanje načela enakega plačila moških in žensk za enako delo in delo enake vrednosti, da bi zagotovila, da so neenakosti na trgu dela in pri obdavčitvi odpravljene; poziva Komisijo in države članice, naj odpravijo horizontalno in vertikalno segregacijo na trgu dela z odpravo neenakosti med spoloma in diskriminacije pri zaposlovanju in spodbujanju, zlasti z izobraževanjem in ozaveščanjem deklet in žensk, naj poiščejo študijske programe, delovna mesta in poklicne poti v inovativnih sektorjih rasti, vključno z informacijsko in komunikacijsko tehnologijo ter znanostjo, tehnologijo, inženirstvom in matematiko;

8. poziva države članice, naj zagotovijo, da davčne spodbude, povezane z zaposlovanjem in samozaposlitvijo, ne diskriminirajo na podlagi spola, ter naj za prejemnike drugega dohodka v gospodinjstvu in starše samohranilce razmislijo o davčnih spodbudah in drugih davčnih ugodnostih ali storitvah; nadalje poziva države članice, naj preučijo različne načine reševanja vprašanj v zvezi z premajhno zastopanostjo žensk na trgu dela in odpravijo morebitne ekonomske odvrtilne dejavnike za prejemnike drugega dohodka, ki vstopajo na trg dela; ugotavlja, da lahko pride do pristranskosti na podlagi spola tudi pri davčnih olajšavah in oprostitvah, povezanih z delom, kot je na primer ugodna davčna obravnava dodatnega delovnega časa, ki koristijo predvsem poklicem, ki jih trenutno zasedajo moški;

9. države članice poziva, naj ne zmanjšajo progresivnosti svojih dohodninskih sistemov, npr. tako, da poskusijo poenostaviti obdavčitev dohodkov fizičnih oseb;

10. poziva k oblikovanju takšne dohodnine (v smislu strukture stopenj, oprostitve, odbitka, olajšav, dobropisov itd.), ki bo dejavno spodbujala enakopravno porazdelitev plačanega in neplačanega dela, dohodka in pokojninskih pravic med ženskami in moškimi, obenem pa odpravila spodbude, ki samo perpetuirajo neenakopravne vloge spolov;

11. meni, da lahko nekatere davčne politike nesorazmerno vplivajo na ženske zaradi neenakosti na trgu dela; meni, da je ustrezen način za reševanje te težave reforma instrumentov trga dela, da bi se obravnavalo vprašanje ekonomske neodvisnosti žensk; poziva države članice in institucije Unije, naj spodbujajo študije o učinkih razlik v pokojninah med spoloma in finančni neodvisnosti žensk, pri čemer je treba upoštevati vprašanja, kot so staranje prebivalstva, razlike med spoloma v zdravstvenem stanju in pričakovana življenjska doba, dejstvo, da so se spremenile družinske strukture in da narašča število enočlanskih gospodinjstev, ter razlike v osebnih okoliščinah žensk;

Torek, 15. januar 2019

Obdavčitev dohodkov pravnih oseb

12. države članice, za katere je bilo v okviru evropskega semestra ugotovljeno, da imajo predpise v zvezi z agresivnim davčnim načrtovanjem, poziva, naj spremenijo zakonodajo in te predpise čim prej razveljavijo ⁽¹⁾; je zaskrbljen, ker bi države članice pri usklajevanju svojih osnov za davek od dohodkov pravnih oseb lahko izumile nove predpise, ki bi podjetja spodbujali k uporabi agresivnega davčnega načrtovanja, zaradi česar bi države članice morale poiskati druge vire obdavčevanja (vključno z davki na potrošnjo), ki še posebej zapostavljajo ženske;

13. države članice poziva, naj racionalizirajo davčne spodbude ali olajšave za podjetja in tako zagotovijo, da bodo koristile predvsem malim podjetjem in spodbujale resnično inovativnost, obenem pa naj predhodno ocenijo potencialni učinek teh spodbud na enakost spolov, naknadno pa njegov dejanski učinek;

Obdavčitev kapitala in premoženja

14. ugotavlja, da lahko davek od dohodkov pravnih oseb in davek od premoženja prek redistribucije znotraj davčnega sistema znatno prispevata k zmanjšanju neenakosti, obenem pa imata ključno vlogo pri zagotavljanju sredstev za financiranje socialnih nadomestil in transferjev;

15. ugotavlja, da ostajajo nerazpoložljivost, previsoki stroški in nezadostna infrastruktura, ki zagotavlja kakovostne storitve otroškega varstva, še vedno velika ovira, predvsem za enakopravno udeležbo žensk v vseh vidikih družbe, vključno z zaposlovanjem; poziva države članice, naj z davčnimi spodbudami okrepijo davčne politike, da bi izboljšale razpoložljivost in dostopnost cenovno ugodnih in visokokakovostnih storitev otroškega varstva in tako zmanjšale ovire, s katerimi se ženske soočajo, ko se želijo zaposliti, in prispevale k bolj enakopravni porazdelitvi plačanega in neplačanega dela v gospodinjstvih, s čimer bi zmanjšale razlike v plačah in pokojninah med spoloma; poudarja, da bi morale te politike omogočati vključevanje žensk na trg dela in se zlasti osredotočiti na družine z nizkimi dohodki, enostarševske družine in druge prikrajšane skupine;

16. poziva države članice, naj v celoti izvajajo Direktivo Sveta 2004/113/ES z dne 13. decembra 2004 o izvajanju načela enakega obravnavanja moških in žensk pri dostopu do blaga in storitev ter oskrbi z njimi, ki med drugim obravnava in prepoveduje diskriminacijo na podlagi spola pri zagotavljanju finančnega blaga in storitev v zavarovalništvu in na sorodnih področjih; poziva k zbiranju podatkov za pridobitev natančnih informacij o morebitnih vrzelih v postopku izvajanja; poudarja, da se za lastništvo premoženja uporablja načelo subsidiarnosti in da ni zakonodaje EU o lastništvu premoženja, s katero bi bile diskriminirane ženske ali moški, saj je imetnik lastninske pravice lastnik;

17. obžaluje, da je v splošnem prispevek davkov od dohodkov k skupnim davčnim prihodkom še vedno omejen in znaša 5,8 % skupnih davčnih prihodkov v EU-15 in 4,3 % v EU-28 ⁽²⁾;

18. obžaluje, da kaže delež davkov na kapital od leta 2002 trend upadanja, ki je med drugim posledica splošne težnje, da se za dohodke od kapitala ne uporablja več redni sistem obdavčevanja dohodnine za fizične osebe, temveč se jih v mnogih državah članicah obdavči z sorazmerno zmernimi pavšalnimi stopnjami ⁽³⁾;

Posredna obdavčitev

19. ugotavlja, da se je v Uniji delež davkov na potrošnjo med letoma 2009 in 2016 povečal; ugotavlja, da DDV predstavlja običajno dve tretjini do tri četrtine davkov na potrošnjo v posamezni državi članici in da je v povprečju dosegel delež približno ene petine skupnih davčnih prihodkov v EU ⁽⁴⁾;

20. ugotavlja, da se spolna pristranskost pojavi, ko se davčna zakonodaja prekriva z odnosi med spoloma, predpisi in ekonomskim obnašanjem; ugotavlja, da so za spolno pristranskost, kakršna izhaja iz DDV, krivi vzorci potrošnje, ki so pri ženskah drugačni kot pri moških, saj ženske kupujejo več dobrin in storitev, pri čemer je njihov namen spodbujanje zdravlja, izobraževanja in prehrane ⁽⁵⁾; je zaskrbljen, ker je zaradi tega in zaradi dejstva, da imajo ženske nižje prihodke,

⁽¹⁾ Poročila o državah v okviru evropskega semestra 2018, Evropska komisija, 7. marec 2018.

⁽²⁾ Evropski parlament, tematski sektor C, „Gender equality and taxation in the European Union“ (Enakost spolov in obdavčenje v Evropski uniji), 2017.

⁽³⁾ Evropski parlament, tematski sektor C, „Gender equality and taxation in the European Union“ (Enakost spolov in obdavčenje v Evropski uniji), 2017.

⁽⁴⁾ Evropski parlament, tematski sektor C, „Gender equality and taxation in the European Union“ (Enakost spolov in obdavčenje v Evropski uniji), 2017.

⁽⁵⁾ Institut per a l'estudi i la transformació d'ela vida quotidiana / Ekona Consultoria (2016) „La Fiscalidad en España desde una Perspectiva de Género“.

Torek, 15. januar 2019

breme DDV pri njih večje; države članice poziva, naj poskrbijo, da bodo proizvodi in storitve s pozitivnimi učinki na družbo, zdravje in okolje oproščeni plačila DDV ter da bodo zanje veljale znižane oziroma ničelne stopnje DDV, tako kot predvideva direktiva EU o DDV, ki se trenutno spreminja;

21. meni, da so težave ob menstruaciji zaradi revščine nerešeno vprašanje v EU, saj si po ocenah organizacije Plan International UK eno od desetih deklet ne more privoščiti sanitarnih izdelkov; obžaluje, da v nekaterih državah članicah sanitarni izdelki za ženske ter izdelki in storitve za nego otrok, starejših ljudi in invalidov še vedno niso obravnavani kot osnovne dobrine; vse države članice poziva, naj ukinejo t. i. „davek na tampone in higienske vložke“, in sicer naj izrabijo prožnost, ki jo ujava direktiva o DDV, ter za tovrstne nepogrešljive osnovne dobrine uporabijo oprostitve ali ničelne stopnje DDV; priznava, da bi imele mlade ženske neizmerno korist od znižanja cen zaradi oprostitve DDV na te izdelke; podpira gibanja za spodbujanje široko razširjene dostopnosti izdelkov za osebno higieno in spodbuja države članice, naj zagotovijo brezplačne ženske sanitarne izdelke v nekaterih (javnih) prostorih, kot so šole, univerze in zavetišča za brezdomce, in ženskam z nizkimi dohodki, da bi izkoreninili težave ob menstruaciji zaradi revščine v vseh javnih straniščih v EU;

Učinek davčne utaje in izogibanja davkom na enakost spolov

22. ugotavlja, da sta davčna utaja in izogibanje davkom med glavnimi krivci za razlike med spoloma v Uniji in svetu, saj krčijo sredstva, s katerimi bi države lahko spodbujale enakost na nacionalni in mednarodni ravni ⁽¹⁾;

23. opozarja na svoje priporočilo z dne 13. decembra 2017 po preiskavi o pranju denarja, izogibanju davkom in davčni utaji ⁽²⁾ ter na priporočila v zvezi z bojem proti davčni utaji in izogibanju davkom v EU, ki sta jih pripravila predhodna posebna odbora (odbora TAX in TAX2); države članice poziva, naj čim prej uvedejo javno poročanje po posameznih državah in skupno konsolidirano osnovo za davek od dohodkov pravnih oseb na ravni EU ter brez odlašanja sprejmejo revidirano direktivo o obrestih in licenčinah;

24. Komisijo in države članice poziva, naj se na vseh mednarodnih forumih, vključno z OECD in OZN, zavzemajo za davčne reforme, ki bodo spodbujale enakost spolov, obenem pa podprejo ustanovitev medvladnega davčnega organa OZN z univerzalnim članstvom, enakimi volilnimi pravicami ter enakopravno udeležbo žensk in moških; poudarja, da bi moral biti ta organ dobro opremljen za razvoj posebnega strokovnega znanja o obdavčevanju glede na spol;

25. ugotavlja, da sporazumi o izogibanju dvojnega obdavčevanja med državami članicami in državami v razvoju običajno ne spodbujajo obdavčevanja pri viru, s čimer koristijo multinacionalnim korporacijam, škodijo pa državam v razvoju, saj jim otežujejo mobilizacijo domačih virov; opaža, da v teh državah posledično ni mogoče v celoti financirati javnih storitev, kot so zdravstvo ali izobraževanje, kar pa še posebej prizadene ženske in dekleta; države članice nujno poziva, naj Komisijo pooblastijo, da v sklopu preučevanja teh problemov in iskanja rešitev zanje pregleda veljavne sporazume o izogibanju dvojnega obdavčevanja, obenem jih poziva, naj zagotovijo, da bodo bodoči tovrstni sporazumi poleg splošnih določb o preprečevanju zlorab vključevali tudi določbe o enakosti spolov;

26. posebni odbor TAX3 poziva, naj pri oblikovanju priporočil upošteva vidik spola;

Vključevanje načela enakosti spolov v davčne politike

27. poziva Komisijo in države članice, naj izvajajo redne ocene učinka fiskalnih politik na enakost spolov, pri čemer naj se osredotočijo na multiplikacijski učinek in posredno pristranskost, da se zagotovi, da nobena fiskalna politika v EU ne bo neposredno ali posredno diskriminirala;

⁽¹⁾ OZN (2016) „Final study on illicit financial flows, human rights and the 2030 Agenda for Sustainable Development“. Avtor je neodvisni strokovnjak za učinke zunanjega dolga in drugih povezanih mednarodnih finančnih obveznosti držav na polno uveljavljanje vseh človekovih pravic, zlasti ekonomskih, socialnih in kulturnih.

⁽²⁾ UL C 369, 11.10.2018, str. 132.

Torek, 15. januar 2019

28. poziva države članice, naj si izmenjajo zglede najboljše prakse v zvezi z oblikovanjem svojih trgov dela in sistemov obdavčevanja, da bi pripomogle k zmanjšanju razlik v plačilu in pokojninah med spoloma ter k enakosti pri davčni obravnavi moških in žensk;

29. opominja Komisijo, da ima, odkar je z Lizbonsko pogodbo Listina o temeljnih pravicah vključena v primarno zakonodajo, pravno zavezujočo obveznost, da spodbuja enakost spolov v svojih politikah in ukrepih;

30. priznava, da se mnoge zagovorniške skupine in skupine civilne družbe počutijo odrinjene od razprav o politikah obdavčevanja, ker nimajo strokovnega znanja, ter so industrijske in finančne skupine zato prekomerno zastopane v postopku posvetovanja o proračunu v mnogih državah članicah; poziva države članice, naj to vprašanje obravnavajo tako, da priskrbijo izobraževanje o proračunskih postopkih poleg priložnosti za resnično posvetovanje s civilno družbo;

31. Komisijo poziva, naj izpolni svoje pravne obveznosti o spodbujanju enakosti spolov, tudi pri svojih ocenah temeljne zasnove davčnih politik; poudarja, da terjajo pregledi davčnih sistemov držav članic v okviru evropskega semestra, pa tudi priporočila za posamezne države, temeljite analize v zvezi s tem;

32. poziva Komisijo, naj uporabi prednostne naloge strategije Evropa 2020 za spoprijem s strukturnimi šibkostmi evropskega gospodarstva, obravnavo razlike v plačilu in pokojninah med spoloma, izboljšanje konkurenčnosti in produktivnosti EU ter podpora trajnostnemu socialnemu tržnemu gospodarstvu, ki koristi vsem ženskam in moškim;

33. želi spomniti na svoje stališče o predlogu direktive o javnemu poročanju po posameznih državah⁽¹⁾, ki vsebuje predloge ambicioznih ukrepov za povečanje davčne preglednosti in javnega nadzora multinacionalnih podjetij, saj bi širša javnost pridobila dostop do informacij o ustvarjenem dobičku, prejetih subvencijah in davkih, ki jih ta podjetja plačujejo v jurisdikcijah, kjer opravljajo svojo dejavnost; priporoča, naj se v osredje vseh sedanjih in prihodnjih ravni raziskav in politik o davčni pravičnosti umesti celovita analiza glede na spol, da bi dosegli večjo davčno preglednost in odgovornost; poziva Svet, naj doseže soglasje o začetku pogajanj z drugimi institucijami, da bi sprejeli javno poročanje po državah, kar je eden od ključnih ukrepov, da bi vsem državljanom zagotovili večjo preglednost v zvezi z davčnimi informacijami o podjetjih; opozarja, da morajo države članice izvajati redne analize učinkov teh ukrepov na druge države članice in države v razvoju, vključno z analizami pristranskosti na podlagi spola v davčnih politikah, in njihove zmožnosti, da povečajo domače prihodke za financiranje pravic žensk, hkrati pa priznava, da v zvezi s tem že poteka delo v okviru platforme o dobrem davčnem upravljanju;

34. ugotavlja, da enakost spolov ni samo temeljna človekova pravica, temveč bi njeno uresničenje prispevalo k bolj vključujoči in trajnostni rasti; poudarja, da bi analiza proračuna glede na spol morala omogočiti boljše informacije o distribucijskem učinku javnih naložb na moške in ženske; Komisijo in države članice poziva, naj pri pripravi proračuna upoštevajo vidik spola, in sicer tako, da bo jasno razvidno, kolikšen delež javnih sredstev se namenja ženskam, ob zagotavljanju, da bodo vse politike za mobilizacijo sredstev in dodeljevanje odhodkov spodbujale enakost spolov;

35. poziva Komisijo, naj spodbuja zglede najboljše prakse o politikah obdavčevanja, ki upoštevajo učinek spola in spodbujajo enakost spolov, zlasti kar zadeva prihodek gospodinjstev in DDV; poziva Komisijo, naj vključi analizo glede na spol v svoje letno poročilo o davčnih trendih v Evropski uniji;

36. opozarja, da kljub skupni izjavi o vključevanju načela enakosti spolov, priloženi uredbi o večletnem finančnem okviru 2014–2020, na tem področju ni bil dosežen opaznejši napredek in da Komisija pri vmesnem pregledu večletnega okvira izvajanja te izjave sploh ni obravnavala; poziva, naj se v letnih proračunskih postopkih oceni in upošteva učinek politik EU na enakost spolov (priprava proračuna ob upoštevanju enakosti spolov); pričakuje, da se bodo Parlament, Svet in Komisija ponovno zavezali, da bodo vključili načelo enakosti spolov v naslednji večletni finančni okvir in da se bo to učinkovito spremljalo, tudi med vmesno revizijo večletnega finančnega okvira, ob ustreznem upoštevanju načela enakosti med ženskami in moškimi iz člena 8 Pogodbe o delovanju Evropske unije;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0284.

Torek, 15. januar 2019

37. poziva države članice, naj izpolnijo svoje pravne obveznosti iz Listine o temeljnih pravicah, da bi spodbujale enakost spolov pri izvajanju prava EU in pri izvajanju nacionalnih politik, ki jih ureja pravo EU;

38. poudarja, da so – kar zadeva po spolu ločene razporeditvene in dodelitvene učinke davčnih sistemov – potrebne nadaljnje raziskave in boljše zbiranje po spolu razčlenjenih podatkov; zlasti poziva države članice, naj zbirajo davčne podatke na podlagi posameznika, ne samo gospodinjstva, in zapolnijo vrzeli pri podatkih med spoloma glede na vzorce porabe ter uporabe znižanih tarif, porazdelitev podjetniškega dohodka in z njim povezana plačila davkov ter porazdelitev neto premoženja, dohodkov iz kapitala in z njimi povezanih plačil davkov;

39. obžaluje, da večina držav članic ni uspela zbrati ali ovrednotiti individualiziranih podatkov o dohodnini in mnoge države članice še vedno zbirajo podatke na ravni gospodinjstev samo prek predpisov o skupni obdavčitvi;

40. spodbuja države članice, naj zasnujejo primerno strukturo za spodbujanje sistema davčnih ugodnosti v vseh ukrepih politike, ki spodbujajo migrantke, da se (ponovno) vključijo v usposabljanje ali se zaposlijo;

o

o o

41. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.
